

I HAVE A DREAM¹

• door Peter van Beugen

MONTY ROBERTS WAS ONGEVEER 11 JAAR TOEN HIJ OP SCHOOL EEN SCHRIJFOPDRACHT MOEST INLEVEREN OVER WAT HIJ WILDE ZIJN ALS HIJ LATER GROOT WAS. MONTY WAS ZOON VAN EEN RONDREIZENDE PAARDENMENNER. HIJ VERANDERDE VAAK VAN SCHOOL, ZIJN VADER NAM OPDRACHTEN AAN VAN GROTE STALHOUDERS IN CALIFORNIË OM PAARDEN TE MENNEN. HIERDOOR HAD HIJ WEINIG VRIENDEN EN ZIJN VADER WAS EEN HARDE MAN. MONTY SCHREEF EEN OPSTEL VAN 7 KANTJES EN VERTELDE DAT HIJ LATER EEN ECHTE PAARDENRANCH WILDE HEBBEN. HIJ DEED ER TEKENINGEN BIJ VAN EEN RANCH VAN 200 HECTARE, MET STALLEN, MANGEN EN EEN MOOIE VILLA EROP. >>

¹ Toespraak op een jongerenweekend

Twee dagen later kreeg hij het werkstuk terug van zijn leraar: Onvoldoende. Zijn leraar zei: dit is pure fantasie. Je bent zoon van een rondreizende paardenmenner, je komt uit een arm gezin en deze droom is nooit te verwezenlijken. Je krijgt 7 dagen om een nieuw opstel te maken. Monty gaat naar huis en vraagt zijn vader wat hij moet doen. Zijn vader zegt: dat moet je zelf maar uitzoeken jongen! Monty denkt er 7 dagen over na en dan gaat hij weer naar school. Hij levert hetzelfde werkstuk weer in, zegt tegen zijn leraar: dit is mijn droom en dit wil ik later worden, en die onvoldoende mag je houden! Om een lang verhaal kort te maken: Monty Roberts is nu eigenaar van een paardenranch van 200 hectare. En eens in de zoveel tijd stelt hij zijn huis open voor organisaties die geld werven voor het programma 'Youth at Risk'.

Het leven van Jozef is doorweven van dromen, dromen van hem zelf, dromen van gevangenen en koningen, dagdromen van slechte mensen, spotters van dromen, maar vooral: de droom van God, het plan met zijn leven. De dromen die Jozef had waren geen dagdromen, het waren inkijkjes van God in het plan met zijn leven. De dromen die door Jozefs leven heen verweven zijn, markeren telkens een nieuwe fase in zijn leven. In elke nieuwe fase die optreedt in Jozefs leven krijgt hij een nieuw kleed, het

oude maakt plaats voor iets nieuws dat God werkt in zijn leven. Wij zijn geneigd om vast te houden aan bekende, vertrouwde dingen, om te blijven bij wat we hebben. Maar God moedigt ons aan, dwingt ons soms, om verder te gaan, om nieuwe terreinen in ons leven te ontdekken. Alleen dan kan hij ons leiden en brengen op de plaats van bestemming. Het grote plaatje in ons leven zien we nog niet als we jong zijn, laat staan dat we het grote plaatje zien van het plan waartoe God ons roept. Niet om ons een gelukkig en mooi leven te geven, maar om ons een rol te laten spelen in Gods koninkrijk, om voor anderen tot zegen te zijn.

Mensen spelen een rol in het leven van elkaar om dromen verwezenlijkt te zien worden. Soms onwetend en soms zelfs onbedoeld. Ze kunnen net als de omstandigheden bijdragen aan de vorming van ons leven. Er waren omstandigheden in het leven van Jozef waarin hij al zijn dromen in duigen zag vallen, en toch waren dit de wegen die God met hem wilde gaan om Zijn plan te verwezenlijken.

God roept!

Als Jozef jong is, een tiener, krijgt hij twee keer een droom die hij deelt met zijn vader en zijn broers. Een korenschoof die overeind blijft staan en daaromheen korenschoven die zich voor hem neerbuigen. En dan een tweede droom: Jo-

zefs ster staat centraal en 11 sterren en de zon en de maan buigen zich voor hem neer. God had een plan om Jozef te verhogen en anderen zouden zich voor hem neerbuigen. Jozefs vader en broers worden boos als ze het horen: Jij kleine dagdromer, wie denk je wel dat je bent? Jozef had geen goede relatie met zijn 10 grote broers: zij waren zonen van Lea en van de slavinnen, en Jozef was een zoon van Rachel, de vrouw die Jakob liefhad. En dan was daar nog z'n kleine broertje Benjamin. Maar Jozef was anders dan de anderen, Jozef wilde niet meedoen met zijn broers, ruige kerels die zich niet veel van hun vader aantrokken als ze weg waren. Hij stond er dus een beetje alleen voor in het gezin. Hij kon het niet helpen dat hij niet over de grens van zijn geweten heen wilde gaan, hij kon het niet helpen dat zijn vader voor hem een bijzonder mooi kleed had gemaakt. Dat was niet handig van Jakob dat hij dit deed, niet tegenover de andere broers, en ook niet tegenover Jozef. De moeder van Jozef was gestorven bij de bevaling van Benjamin, zijn vader leefde met het hart in het verleden, koesterde gevoelens van vroeger en bereidde zijn jongens niet goed voor op hun toekomst en bij zijn broers was Jozef een buitenbeentje.

Jozef was het buitenbeentje van de familie geworden. En op een morgen wordt hij dan wakker met de herinnering aan die droom, waarin God tegen hem spreekt. God zegt dat hij een bijzonder plan heeft. God heeft vooruitgezien dat het gezin van Jakob, het uitverkoren geslacht van God, in een hongersnood zou komen die een bedreiging zou worden voor het hele gezin. Misschien zouden ze omkomen van de honger, misschien zouden ze zich als slaaf moeten verkopen bij andere volken om in leven te blijven, en dan zou Gods plan, Gods belofte aan Abraham en Isaak en aan Jakob, in het water vallen. God heeft een plan om ze in het leven te behouden, en Hij zegt als het ware: jij bent degene die ik daarvoor ga gebruiken. God kiest niet Simeon uit met z'n grote spierballen, niet Ruben met zijn slimme plannetjes, maar Jozef.

Dat Jozef een droom krijgt en dat hij verhoogd wordt, is enerzijds om aan te tonen dat God verweven is met het leven van Jozef op elke stap die hij zet en met elk moment van zijn leven. Voordat Jozef straks de diepte in gaat, geeft God hem een belofte, een vooruitzicht over zijn eindbestemming. Dat is het houvast dat God geeft, het vooruit-

zicht, de overwinning aan het eind van de streep als we op onze weg blijven volharden. Dat zijn de woorden die we nodig hebben, de bemoediging. Neil Anderson heeft gezegd: *when you're in the dark, don't doubt the words that God has spoken to you when you were in the light*. Heeft God ook beloften over jou uitgesproken? Misschien niet zo specifiek als bij Jozef, misschien niet dat je koning zult worden, of rijk, of zelfs gezond. Maar God heeft 1- je uitverkoren van alle eeuwigheid en bij je naam geroepen 2- verklaard dat je volkomen vergeving en verzoening ontvangt van al je zonden 3- je geroepen tot eeuwige heerlijkheid in het huis van de Vader 4- beloofd dat Hij elke dag bij je is, dat Hij voor je strijdt, dat Hij je gemaakt heeft met een doel, gaven en talenten geeft, je vormt, opvoedt en leiden zal en zijn Heilige Geest gegeven heeft 5- je een eeuwige beloning in het vooruitzicht gesteld voor alles wat jij hier op aarde voor Hem hebt gedaan.

Maar dat God Jozef deze droom geeft is uiteindelijk niet voor Jozef. Er is nog een groter plan van God, een verlossingsplan, niet alleen voor Jozef, maar voor een heel volk. Gods hart gaat uit, niet alleen naar jou, maar ook naar de mensen om je heen, naar de kansarmen, naar de zwakken, naar de zondaars, naar mensen die het volgens jou echt niet verdienen. En God stelt daar de vraag bij: ben je bereid om die rol op je te nemen, ook als het voor jou betekent dat het ten koste gaat van jouw gemak of je eigen plan voor je leven? De mensen die God uitkiest, gaan altijd door een fase heen waarin God hen vormt, kneedt tot de mensen die Hij wil dat ze zijn. Niet altijd het makkelijkste leven, maar wel het mooiste leven omdat er het grote plezier aan vastzit dat je met God mag samenwerken en dat God je er aan het einde nog voor beloont ook!

Waar is God nu?

Jozef is met een behoorlijke pijn in zijn ziel naar Egypte gekomen. Hij was door zijn halfbroers dood gewenst en uiteindelijk als slaaf verkocht. Het zal je gebeuren! Hij had geen afscheid van zijn vader kunnen nemen, had geen vrije beschikking meer over zijn leven, maar was als slaaf gebonden in Egypte aangekomen. Daar leek het dat er toch nog een goede keer kwam in zijn leven. Hij kwam in het huis van een goed man en door trouw en hard te werken had hij een goede positie gekregen. Dat was dapper van Jozef. Hij had kunnen zeggen: 'Iedereen bekijkt het maar', en misschien wel moedeloos of depressief kunnen worden. Maar dat deed

hij niet. Jozef toonde veerkracht. Hij besloot om onder de omstandigheden waarin hij was, er het beste van te maken. Het had geen zin om boos te blijven, Jozef bevrijdde zichzelf uit de slachtofferrol. Hij was vastbesloten om zich niet uit het veld te laten slaan door wat anderen hem hadden aangedaan.

Herken jij iets van Jozefs verhaal in jouw leven? Ben jij ook wel eens teleurgesteld of gekwetst door andere mensen? Wat denk je dat het geheim was in Jozefs leven om door te kunnen gaan?

Net als alles weer lekker lijkt te lopen, is er opnieuw iemand die Jozefs leven dwarsboomt. De vrouw van Potifar heeft 'dagdromen' over Jozef en wil hem verleiden tot zonde met haar. Jozef neemt een radicaal besluit: hij weigert om in te gaan op haar verzoek en dat kost hem alles. Door de leugen die zij over hem vertelt raakt hij weer alles kwijt, hij mag blij zijn dat hij niet ter dood is gebracht. Het kleed dat hij droeg in het huis van Potifar moest hij bij zijn vlucht achterlaten. Er is weer een fase in zijn leven afgesloten. Al zijn dromen lijken nu verder weg dan ooit: hij zit in de gevangenis in Egypte en daar zou hij waarschijnlijk moeten sterven! Had hij iets verkeerd gedaan? Had hij die vrouw haar zin moeten geven? Waar was God nu?

Sta jij ook wel eens voor momenten dat je een radicale keuze voor jouw God moet maken, ook al lijkt het erop dat je dan misschien wel alles verliest?

In je bestemming komen

Je kunt rustig zeggen dat Jozef geen gemakkelijke jeugd heeft gehad; ik zou de jaren die hij heeft doorgebracht in de gevangenis niet met hem willen ruilen. Die bajes voldeed waarschijnlijk niet aan de standaarden die wij erop na houden. En dan elke dag eraan denken dat je daar onschuldig zit en dat iemand die jou van je leven berooft, van de vrijheid geniet, daar zou je gek van worden als je niet oppast. Jozef heeft ontdekt: het zijn niet de omstandigheden, niet de mensen om me heen die bepalen wie of wat ik ben! Veel belangrijker is: hoe ga ik er mee om? Leg ik me neer bij zelfbeklag, of houd ik vast aan wie ik ben en blijf ik vertrouwen op God?

De jaren in Jozefs jeugd hebben zijn karakter gevormd en van hem de vent gemaakt waar God naar op zoek is. Soms laat God dingen toe in ons leven om ons te vormen.

God slijpt aan ons karakter. Hij wordt vergeleken met een zilversmid die het metaal verhit om het te reinigen van onzuiverheden (Mal. 3:1-4). Hij wordt ook vergeleken met de landman die wijnranken snoeit zodat ze meer vrucht gaan dragen (Joh.15:1-9). Vertrouw erop: als in je leven alles tegen lijkt te zitten - God laat je niet in de steek, maar wil alles gebruiken zodat jij in je bestemming komt. Het is één ding om een mooi plan te hebben, maar je moet er ook de mensen voor hebben om ze uit te voeren. Het karakter dat God in ons wil werken is het karakter van Christus. Hij is ons voorbeeld, ons patroon. Door de Heilige Geest in ons is het mogelijk dat ons leven vrucht voortbrengt waarin Jezus zichtbaar wordt voor anderen. Daarvoor is het vaak nodig dat we zelf veranderd worden. Anders gezegd: dat er een omkeer in ons denken plaatsvindt. Van nature zijn we gericht op ons zelf: wij hebben behoeften, wij hebben pijn, wij hebben onvrede en anderen moeten helpen om te voorzien in wat ons leven aangenamer maakt. Het werkt een beetje als de zwaartekracht: we trekken alles naar ons zelf toe. Als Christus door het geloof in ons hart is komen wonen, draait het krachtveld om. We worden als een bron waar water uitstroomt: we richten ons op anderen om hen te zegenen en leren ons echt weg te cijferen.

Jozef kon anderen die een droom hadden, bemoedigen door de raad van God te verklaren. De schenker en de bakker waren 'mismoedig' door hun droom, Farao was onrustig in zijn geest. Jozef heeft geen moment zijn beklag gedaan, maar heeft met wat God hem gaf anderen geholpen. Soms kun je juist in de dingen die je zelf hebt ervaren anderen helpen die hetzelfde meemaken. Waar zit jij in het veranderingsproces, de omkeer in je denken? Ken je iemand in je omgeving die behoefte heeft aan troost, bemoediging of aanvaarding? Wat zou jij voor hem of haar kunnen doen?

Als Jozef zijn 'roeping' heeft ontdekt komt er verandering in zijn leven. De Farao geeft hem eerherstel en zelfs meer dan dat: hij wordt onderkoning in Egypte. Hij krijgt bij een dochter van Farao twee kinderen en hun namen betekenen: 'ik ben mijn ellende vergeten' en 'God heeft mij vruchtbaar gemaakt'!

Gods perspectief op jouw leven

Jozef is uiteindelijk toch op een goede plek terecht gekomen: hij is de eerste minister geworden in Egypte, heeft een mooi gezin en God is met hem geweest. Toch ligt er nog een open

plek in Jozefs leven. Zou hij nu voorgoed gaan afstand nemen, ook in zijn gedachten en gevoelens, van het gezin waarvan hij vroeger deel uitmaakte? Het leek er wel op, maar God bracht daar verandering in. Op een goede dag staan totaal onverwacht zijn tien broers voor hem. God breng het verleden naar hem terug en Jozef moet ermee aan de slag. Het was makkelijk geweest voor Jozef om wraak te nemen: 'Nu zal ik jullie eens even confronteren met alle ellende die jullie mij hebben aangedaan!'. Hij had ook gelijk hun excuses kunnen eisen en zijn vader naar Egypte kunnen halen.

Maar Jozef zet zich hier overheen. Dat is een moeilijke, maar wel een bewuste keuze. Wanneer je zelf hebt ervaren dat alles wat je hebt bereikt, het resultaat is van Gods genade in je leven en dat dit meer is ondanks dan dankzij wie je bent, word je ook milder in je oordeel over anderen. God heeft in zijn genade een plan voor ieder mens, ook al heeft die nog zo'n moeilijk karakter of gedrag: Gods liefde wil daar doorheen prikken. Jozef is dit gaan begrijpen. Hier zit hij, de onderkoning van Egypte, en daar staat zijn familie, hongerig en op zoek naar voedsel. Zijn dromen beginnen uit te komen: ze liggen voor hem geknield en met hun aangezicht naar de aarde. Dit is het teken dat God hem geeft. 'Kijk Jozef, dit was mijn plan. Ik heb jou vooruitgestuurd om de rest van je familie in het leven te behouden'. Ben je bereid om die rol te aanvaarden? En Jozef zegt ja. Nu gaat hij zijn hele leven uit Gods perspectief zien: het waren niet zomaar toevallig de omstandigheden en de mensen die zijn leven bepaalden; het was Gods plan met hem. Door alles heen was

hij de man geworden die hij nu is en had hij de positie en de capaciteiten gekregen om anderen te kunnen helpen en zegenen. Het had lang geduurd, maar eindelijk is Jozef in zijn bestemming gekomen. Soms zijn het juist de mensen die veel tegenslag krijgen, of die zich zwak voelen, die God later in zijn koninkrijk kan gebruiken.

Een ding wil Jozef nog doen: hij wil zich ook echt verzoenen met zijn broers. Voordat hij zich aan hen bekendmaakt, stelt hij ze eerst twee keer op de proef, omdat hij na al die jaren wil weten hoe zij zullen reageren. Kun je je voorstellen hoe gespannen Jozef is? Bij hun tweede bezoek aan Egypte maakt Jozef zich tenslotte aan hen bekend. Er is geen wrok, geen bitterheid. Jozef wist dat als hij ook wilde loskomen uit de gevangenis van alle herinneringen, hij hen moest vergeven. God gaf hem de genade om ruimhartig alles aan de kant te zetten wat zijn broers hadden gedaan. God was de oorsprong en het doel in zijn leven geworden en dat bepaalde zijn identiteit, daar had hij vrede mee. Daarom kon hij zijn broers vergeven en zich met hen verzoenen.

Heb jij nog weleens het gevoel dat je mensen dingen wilt 'terugbetalen' die ze gedaan hebben of om jezelf voor hen af te sluiten? De sleutel naar je vrijheid is anderen vergeven. Dat kun je doen als je God toelaat om te bepalen wie je bent: zijn geliefd en waardvol kind! Kun je vergeving uitspreken over andere mensen en een dankgebed aan God voor zijn aanvaarding? Als je dat moeilijk vindt, wil je dat dan samen met iemand anders doen?

